

Steen Frandsen
Helligdomsvej 11
3760 Gudhjem
Bornholm

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 122459
Ref. frhod
Den 13. december 2025

Dispensation til opsætning af solceller inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til opsætte solceller inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 41a Rø, Helligdomsvej 11, 3760 Gudhjem, i Bornholm Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Ejeren af matriklen har søgt om dispensation til at opsætte solceller og derved udvide eksisterende solcelleanlæg på beboelsesejendommen inden for strandbeskyttelseslinjen på matr.nr. 41a Rø, Helligdomsvej 11, 3760 Gudhjem. Den ansøgte placering er på beboelsesejendommen er på den sydvendte tagflade ca. 190 meter fra kysten.

Der er på beboelsesejendommen eksisterende solceller på den sydvendte tagflade. Disse solceller er der givet dispensation til i 2019.

På figur 1 ses et kort over den ansøgte matrikel og det omkringliggende område.

På figur 2 ses et tilsendt kort med den ansøgte placering af solcellerne.

Der er søgt om solceller på den sydvendte tagflade på et areal der er ca. 6 x 4 meter udført i matsort.

Fig. 1. Ortofoto 2024. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. De røde streger markerer de vejledende matrikelsskel. Den røde markerede matrikel er den ansøgte.

Fig. 2. Tilsendt fra ansøger. Den orange firkant markerer den ansøgte placering for solcellerne.

Ansøger oplyser følgende:

"Jeg ønsker solceller på taget med baggrund i større grad af selvforsynethed, også i evt. krisesituationer."

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 210, Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne) ligger ca. 1,5 km mod vest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 159. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 80 beliggende ca. 7,4 km mod syd i Natura 2000-område nr. 186, Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne.

Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-områderne ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på det ansøgte karakter og placering på eksisterende tagflade. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arter. På arter.dk er registreret i et 10 x 10 km kvadrat følgende bilag IV-arter; Marsvin, Stor vandsalamander, Løvfrø, Springfrø, Brun langøre, Sydflagermus, Frynseflagermus, Vandflagermus, Pipistrelflagermus, Skimmelflagermus og Markfirben.

Kystdirektoratet bemærker, at det ansøgte hverken vil påvirke havet, søer eller vandløb, og vurderer på den baggrund, at det ansøgte ikke vil påvirke de vandlevende pattedyr, padder og insekter der måtte være i området.

Kystdirektoratet bemærker, at der hverken fældes træer eller fjernes gamle bygninger i forbindelse med det ansøgte. Kystdirektoratet vurderer på den baggrund, at det ansøgte ikke vil påvirke de flagermusarter der måtte være i området.

Kystdirektoratet vurderer ikke, at det ansøgte område er et potentielt levested for markfirben. Der er i vurderingen lagt vægt på, at markfirben foretrækker klitter og lignende, hvor der er løst sandjord at grave æg ned i, vegetationsfrie pletter man kan sole sig på, samt strukturer hvor man kan opsøge skygge, når det ellers bliver for varmt

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet vurderer, at etablering af vedvarende energi er et anerkendelsesværdigt formål, der i en vis udstrækning kan tilsidesætte det hensyn, som bestemmelsen om strandbeskyttelseslinjen skal varetage om at bevare de kystnære arealer fri for yderligere indgreb. Der meddeles således efter praksis ofte dispensation til at etablere solceller på tagflader, der vender væk fra kysten, mens der oftest meddeles afslag på ansøgninger om at opsætte solceller i terræn og på tagflader, der vender mod kysten, da den negative påvirkning på oplevelsen af kystlandskabet i disse tilfælde vurderes at være større.

I den konkrete sag er der søgt om dispensation til at etablere solceller på en tagflade som vender væk fra kysten på en landbrugsejendom.

Kystdirektoratet har vurderet, at der er tale om et særligt tilfælde, der kan give anledning til dispensation. Kystdirektoratet har lagt vægt på, at der er tale om en udvidelse af eksisterende solcelleanlæg. Kystdirektoratet har lagt vægt på at den ansøgte sydvendte tagflade ikke syner som en ubrudt tagflade. Derudover har Kystdirektoratet lagt vægt på, afstanden og området fra tagfladen til kysten. Endelig lægges der vægt på, at solcellerne vil fremstå matsorte og placeres fladt på den eksisterende sorte tagflade.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til at opsætte solceller.

Med venlig hilsen

Freja Holm Dahl
Kystdirektoratet
+45 24 37 58 46
frhod@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-områderne

Afgørelsen er også sendt til:

- Bornholms Kommune, post@brk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Bornholm, dnbornholm-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Bornholm bornholm@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Bornholm, bornholm@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-områderne nr. 210, Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne og nr. 186, Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 159		
Naturtyper:	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Strandeng (1330)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Å-mudderbanke (3270)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Kildevæld* (7220)
	Indlandsklippe (8220)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 80		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Rød glente (Y)
	Rørhøg (Y)	Hvepsevåge (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Trane (Y)	Perleugle (Y)
	Sortspætte (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))